

Bir Şiir Yar Makamı Mevlana

– kul mehmet · 26 Mart 2021

Bir Şiir ” Yar Makamı -Mevlana- “Gülümsememle Tahlil Ve İnceleme

Bugün sitemizin güzide yazarlarından Şaire kardeşimiz Aslıhan hanımefendi kardeşimin tasavvuf olarak yazdığı şiiri için klavyenin başına geçtim. Şiiri okurken etkilenmemek ne mümkün Mevlana ve aşk, aşkı gönlünde hissederek yazan Aslıhan kardeşimiz bir üçlü olarak kaleminden gönlümüze damlayan mısralarına, biraz gülümsememle birkaç söz tahlilden öte az incelemek anlaşılır kılmaktan öte bu güzel şiir ve aşkla beraber olmak birkaç söz söylemek becerebilirim eğer.

Mevlana ve aşk hakkında birkaç söz ile devam edelim.

“Bırakacağın eli hiç tutma, tutacağın eli ise hiç bırakma. Sahte sevgilere gül olmaksansa, gerçek sevgilere diken ol!

Dediler ki; Gözden irak olan gönülden de irak olur. Dedim ki; Gönül'e giren gözden irak olsa ne olur. Dost ise düşünme, ver ömrünü gitsin. Dost değilse, hiç bekletme yol ver gitsin.

Gerek yok her sözü laf ile beyana, bir bakış bin söz eder bakıştan anlayana.

Ey Gönlümün sol yarısı, Aklıma koydum seni, aklım almadı. Yüreğime bıraktım, sana doymadı.

Her yerde olmak gibi bir duan varsa, gönüllere gir; Çünkü sevenler, sevdiklerini gönüllerinde taşırlar.”

Böylesine gönülden seven gönül dostu Mevlana ile baş başa olmak onu yazmak onu yazan kalem dost kardeşimin şiiri ile olmak her kula nasip olmaz.

“Her türlü kemale erişti aşkıta gören Mevlana'nın bütün eserleri aşka dairdir. Zira aşk hayatın aslidir, özüdür. Kâinatın yaratılış sebebi aşktır. ‘Sen olmasaydın bu gökleri yaratmazdım.’ Kutsi hadisiyle; varlık âlemlerinin yaratılmasındaki yegâne maksadın, Cenab-i Hakkın Hazreti Peygambere duyduğu sevgi olduğu belirtilir. Mademki varlığın mayası aşktır, aşkın en ileri noktası olan Allah aşkı ve muhabbeti her şeyin üzerinde değere sahiptir. Mevlana bu düşünceden hareketle, binlerce beyitte ilahi aşkı söylemiştir. Onun aşka dair düşüncelerini dört grupta toplamak mümkündür. Akil ve aşk mukayesesi, aşkın üstünlüğü ve değeri, fanilere duyulan aşkın geçersizliği, aşktan nasibi olmayanların zavallılığı... Alıntıdır”

GİRİŞ

Aslıhan kardeşimiz Aşkla yazdığı aşka ve sevdiği o yâre aşkın yegâne güzelliğini mısralarıyla dile getirmiş. Aşkı taşıyan aşkla açan güller gibi kokar insanlar için yâri için.

Tut ki bir yansımaydın gözlerin aynasında

Aşkın ateşi söndü kor oldu bu cihana,

Dünlerim vuslatımmış ömrüm kalan yasında

Yardan geçtim yaraya, yaradan Yaradan'a...

Aşkla bakan gönülde yâri görür, sesleniyor o yâre tut ki bir yansımaydın gözlerimin aynasında yani

gönülden bakınca gönüldeki gözlerde yansır bunu fark etmedin mi? Aşkla seni severek yüreğim aşkla seni sevmek için yanarken, sen sevmedin kıymet vermedin bana ateş söndü kor oldu. Aslında aşkın kendisi zaten sönmeyen bir kordur sönmez, yandıkça o yâri hatırlatır ve aşkı gönderen Mevla'yı hatırlatır mütemadiyen... Senden ayrılmadan önce sen beni ben gibi sevmesen de o günler benim için kavuşmamış anladım şimdi ömrün kalan bu yaşlı günlerimde. Aslında aşk hasrettir uzakta olsa sevmektir ve hakka yürümektir derken kardeşimde benim gibi aşkı bildiği için, yârden geçtim yaraya yaram bana çareymiş yaram beni Yaratana götürdü işte aşk budur gerçek aşk budur. Mecnunda çölleri dolaştı yandıkça yandı alevli ateşi köz oldu yaktı sonunda hakka vardı, Leyla'sını bir gün görünce Leyla'sı beni tanımadın mı diye sorunca Mecnun sen kimsin dedi. Böylesi âşıklara selamlar olsun.

GELİŞME

Ey aşk içilecek oldun sundun bana aşkı doldurdun gönlüme akan berrak pınarında seni gönderen Mevla'nın Rahmet deryasından gelerek, Mevla'nın Rahmetiyle doldurdun. Rahmetiyle aşkı gönderen Rabbime binlerce şükürler olsun, aşkla bizleri baş başa olmamıza izin verdi onu bize Rahmetiyle gönderdi. Ben ey aşk aşkız değersiz varlığımla bir varlık bile değilken Rabbim seni gönderdi, seninle bir katre oldum ummanları seninle gezdim bir varlık olarak hakkı bilerek bilen bir varlık kul oldum, aşkla sevdim seni sevdim aşkla ey yâr ummana damladım. Aslıhan kardeşim burada aşkla vakıf olmayı âlemi insanı hakkı idrak ve izanla anlamayı da bize aşkla olduğunu söylüyor. Ey aşk ilham oldun gönlüme gecenin aydınlık mahyasıyla gönülden gönüllere gökyüzüne aşk diye yazdırdın astırdın gönüller arasına. Sen akşam güneşi gibi batınca gönlümde ziyana uğradım. Aslında bazen keder üzüntü elem sarınca aşkın bu sınamasıyla, biz aşk gitti sanırız bu hisse kapılırız böyle hissederiz bir an Saki oldun gönlüme rahmetin deryasından Aşkın bir katresiydim ummana damladım yar, İlham oldun gönlüme gecenin mahyasından Ziya'n kesildiğinde ziyana uğradım yar...

KONUSU

Söylemem gerek yok bellidir.

ANA KONUSU BABA KONUSU

Bellidir ana konusu Aşk... Zaten baba konuyu öğrenmek isteyen hiç yok. Devam edelim.

Kardeşim gönülden hissederek yazmaya devam ediyor. Ey aşk ey yârim siz yoksanız sızsiz ben sizleri aşkla sevmesem varlığımın bir önemi yok, yerim harabelerin dibi olur. İnsan sevdiğine insan olur hakka yürür gider. Sevmek aşk o kadar kutsidir ki Âlemlere Rahmet aşkıyla âlem yaratıldı bu nedenle dünyaya Rabbim bizim için gönderdi. Ebu Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre

Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Canım kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz.

Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız!”

(Müslim, iman 93-94. Ayrıca bk.Tirmizî, Et'ime 45, Kıyamet 56; İbni Mace, Mukaddime 9, Edeb 11)

Ne muhteşem bir hadis hayatı yaşantıyı varlığımızın nedeni sevmek birbirimizi aşkla sevmedikçe iman

etmiş olamayız.

Devam edelim. Ey aşk tahtım sensin otururum tahtımda, tacım sensin takarım başıma, hem bahtımsın hem de ahım, seni gönderen Mevla'dır bilirim gönderenin sevdiği kuluna göndermişse imtihanla benim nazımı ölçmek için, seven bu güzel seni içindeki çileyi sevmesinde ne yapsın, gelişin bir derya deniz gezerim coşarım hasretinle yanarım ağlarım seninle olduktan sonra hakka koşarım nurla dolaşırım buda bana ziyadesiyle yeter. Sen benden gidersen bu gidişi ben tarif edemem canımdan can alınmış gibi olur ey aşk, ey yârim. Sen ki ey aşk yolda haldaşım (Derdime, hâlime ortak, dert ortağım),yoldaşım yolda yol arkadaşım, hak katında ilahi dergâhımsın, işte vakıf olmak budur.

Yokluğunda varlığım harabelerin dibi

Tahtım sensin, tacım sen, hem bahtımsın hem ahım,
Bu gidiş ki tarifsiz canımdan gider gibi
Haldaşım, yoldaşımsın, ilahi aşk dergâhım...

SON DURAKTAN ÖNCEKİ DURAK

Ayrılık miadını takvimden kopar da gel
Günümün tecellisi kalbe teselli demek,
Varlığım sende kaldı, beni bana ver de gel
Bu yaşamak değil ki fasıla olsa gerek...

Ey yâr ey aşk ayrılık zamanı doldu bak gönül takvimine, inanmazsan bak koparda gel, ayrılık içinde sen varsın koş ta gel, günümün tecellisi, gönlümde ortaya çıkan aşkla görünme bilme bu kalbime tesellidir. Ey yâr aşkla seni severken varlığım sende kaldı ey yâr dön de gel artık ben bana vermek için gel, sensiz hasret ateşinde yanmaktayım kavrulmaktayım, lakin bu şikâyet değildir, sensiz seni aşkla sevmedikten sonra yaşamak yaşamak değil bir ara verme kolsa gerek, gel artık ara verildi ve bitti , sen hala aradasın neden gelmiyorsun. Muhteşem dizeler Aslıhan kardeşim muhteşem.

SONUÇ

Aşkla sevmekten sonuç ahrette vuslattır. Zaten Rabbim kulun suratına zenginliğine bakmaz, kulun gönlüne bakar oraya girer, orada aşk sevmek iyilik güzellik merhamet varsa kıymet ve değer verir, diğer dünyalık mal zenginliğine bakmaz, gönül zenginliğine bakar.
Devam edelim son kıtaya. İçimde bir üşüme var seni aşkla severken güneşim doğardı, sen gittin güneşim battı ey şems diyerek Mevlananın dilinden söylüyor,biliyorsunuz Şems bildiğiniz üzere güneş demek ve bir kuyuya atılarak öldürülüyor ben de buna gönderme yaparak kör kuyularda güneşim battı ne de olsa Mevlana,yı tamamlayan ve ilahi aşk yolculuğunda onunla olan Şems'ti . Kahır ediyorum sensizliğe azat ederek git diyorum ben kahır etmem sadece yanarım sevmekle git benden ben olmaya düşünceler, geçmiyor azat etmeye hükümlerim. Aşkın bin cefasını aşk hasrete enjekte etti içini hasretle doldurdu, zaten aşkta hasret vardır. Kör kuyulardayım sanki battı benim gündüzüm gecem, ne haldeyim bilmiyorum aşklayım sevmekleyim.

Bir üşüme içimde güneşim terk eyledi
Kahrımın azatına geçmiyor hükümlerim,
Aşkın bin cefasını hasrete zerk eyledi
Kör kuyularda battı benim gün dönümlerim...

Aslıhan Savaş

ÖLÇÜ VEZİN

7+7 14 LÜ Hece kalıbıyla yazılmış.

KAFİYE UYAK

Tut ki bir yansımaydın gözlerin aynasında A
Aşkın ateşi söndü kor oldu bu cihana, B
Dünlerim vuslatımmış ömrüm kalan yasında A
Yardan geçtim yaraya, yaradan Yaradan'a... B

Saki oldun gönlüme rahmetin deryasından C
Aşkın bir katresiydim ummana damladım yar, D
İlham oldun gönlüme gecenin mahyasından C
Ziya'n kesildiğinde ziyana uğradım yar... D

REDİF

Hem yazılış hem de görevce aynı olan ses veya sözcük benzerliklerine redif denir.

Ek ile yapılan redif

Uyaktan sonra veya uyaksız bir mısranın sonunda aynı görevdeki ekin tekrarıyla yapılan rediftir

Saki oldun gönlüme rahmetin deryasından
İlham oldun gönlüme gecenin mahyasından

Sözcük ile yapılan redif

Mısra sonlarında yazılış ve anlamı aynı olan sözcüklerin tekrarlanmasıyla yapılır.

Ayrılık miadını takvimden kopar da gel

Varlığım sende kaldı, beni bana ver de gel

Tunç Uyak

Uyaklı sözcüklerden biri diğerinin içinde aynen yer alırsa bu uyaklanışa "tunç uyak" denir. Tunç uyak, zengin uyak kapsamında da değerlendirilir.

Saki oldun gönlüme rahmetin der yasından
İlham oldun gönlüme gecenin mah yasından

Çapraz uyak

1. ile 3.; 2. ile 4. dizelerin uyaklanma biçimi olup sadece dörtlülüklerde görülür.

Tut ki bir yansımaydın gözlerin aynasında A
Aşkın ateşi söndü kor oldu bu cihana, B

Dünlerim vuslatımmış ömrüm kalan yasında A
Yardan geçtim yaraya, yaradan Yaradan'a... B

Aşk Şiirlerinden Örnekler

AŞK

Sen kocaman çöllerde bir kalabalık gibisin,
Kocaman denizlerde ender bir balık gibisin.
Bir ısıtır, bir üşütür, bir ağlatır bir güldürür;
Sen hem bir hastalık hem de sağlık gibisin.

Özdemir ASAF

BU AŞK BURADA BİTER

Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim
Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver
Bu aşk burada biter iyi günler sevgilim
Ve ben çekip giderim bir nehir akıp gider
Bir hatıradır şimdi dalgın uyuyan şehir
Solarken albümlerde çocuklar ve askerler
Yüzün bir kır çiçeği gibi usulca söner
Uyku ve unutkanlık gittikçe derinleşir
Yan yana uzanırdık ve ıslaktı çimenler
Ne kadar güzeldin sen! Nasıl eşsiz bir yazdı!
Bunu anlattılar hep, yani yiten bir aşkı
Geçerek bu dünyadan bütün ölü şairler
Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim
Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver
Bu aşk burada biter iyi günler sevgilim
Ve ben çekip giderim bir nehir akıp gider

Ataol BEHRAMOĞLU

SEN BİR CEYLAN OLSAN

Sen bir ceylan olsan ben de avcı
Avlasam çöllerde saz ile seni
Bulunmaz dermanı yoktur ilacı
Vursam yaralسام söz ile seni.

Kurulma sevdiğim gözelim deyin
Bağlanma karayı alları geyin
Ben bir çoban olsam sen de bir koyun
Beslesem elimde tuz ile seni.

Koyun olsan otlatırdım yaylada
Tellerini yoldurmazdım hoyrada
Balık olsan takla dönsen deryada
Düşersen toruma hız ile seni.

Veysel der ismini koymam dilimden
Ayrı düştüm vatanımdan ilimden
Kuş olsan da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni.
AŞIK VEYSEL

MUHYİDDİN ARABÎ (K.S.) "ARZULARIN TERCÜMANI" ESERİNDEN SEÇMELER

Ah! Yok oluyorum!
Aşk ve şevk
Beni yiyip tüketiyor
Ona kavuşuyorum
Gene de iyileşemiyorum
Ondan ayrı olsam da ona kavuşsam da
Gene de şevkim bitmiyor

Ona kavuşunca
Hiç ummadığım şeyler geliyor karşıma
Demek ki bir başka dertmiş
Aşkta şifa bulmakta

Ben öyle birini görüyorum ki karşımda
Her karşılaştığımızda
Güzelliği tazeliği ve görkemi
Artıyor da artıyor
Haddinden de fazla

Demek ki aşktan ve vecdden kurtuluş yok
Aşkla daim hem dem olmak gerek
Alnımızda yazılı bir nizama göre
Artıp duruyor güzellik
Ey vadideki Bân ağaçları
Ey Bağdat'ın ağaçları nehrin kıyısındaki

Sallanan dallarda hüznü hüzünlü öten bir güvercin
Seni hatırlattı bana acılara boğdu beni

Böyle kederleri ötüşleri
Hatırlatıyor bana meclisteki o hanımefendinin terennümlerini
Ne zaman akort etse o güzel üç telli müzik âletini
Bir daha anmazsın el-Hâdî'nin kardeşini
Yükselse müziğin perdeleri duyulsa nağmeleri ezgileri
Deve çobanı Enceşe'nin ne hükmü kalır ki

Zü'l-Hasamât'a yemin ediyorum
Sonra Sindâd'a yemin ediyorum
Birden âşık oldum ben Selmâ'ya
Ecyâd'da oturan o güzeller güzeline
Hayır, hayır yanlış söyledim o Ecyâd'da (uzun boylular) değil
Canınım içinde gönlümün en gizli yerinde

Güzellik bile şaşkına dönmüş görünce onun güzelliğini
Misk Amber ve Safran kokusu ondan yayılmış sarmış evrenin çiçeklerini

"Ah bir bilseydim, ah bir bilseydim onları
Hangi kalbe sahipler, acaba biliyorlar mı?
Ah gönlüm bir bilseydi, bir bilseydi
Hangi yollara düştüler, nasıl aştılar dağları.....

Kardeşime teşekkürler ederken dizelerinde de anladığımız gibi aşkın mahiyeti ise sözle anlatılmaz,
satırlara sığmaz. Ancak tadanlar bilir diyerek tattığı ve tattırdığı aşk deryasında mısralarla gezdirdiği için
teşekkürler ederim, selamlarımla.

Mehmet Aluç